

POSTANOWIENIE

12 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 12 września 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M. D.

z udziałem M. Z. i D. Z.

o stwierdzenie nabycia spadku,

na skutek skargi kasacyjnej M. D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z 7 grudnia 2022 r., I Ca 417/22,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) ustala, że wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania
ponoszą we własnym zakresie koszty postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. D. wniosła o stwierdzenia nabycia przez nią spadku po matce H. Z. na podstawie testamentu własnoręcznego spadkodawczyni z 10 stycznia 2018 r. Postanowieniem z 9 czerwca 2022 r., Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej stwierdził, że spadek po H. Z., zmarłej [...] 2018 r., nabyły na podstawie ustawy jej dzieci: córka M. D. oraz synowie M. Z. i D. Z. w udziałach po 1/3 części każde z nich. Orzeczenie to wydane został w konsekwencji ustalenia przez Sąd Rejonowy, w oparciu o wyniki postępowania dowodowego, w tym opinii

sporządzonych przez biegłych sądowych pięciu specjalności z zakresu medycyny, nieważności testamentu na podstawie art. 945 § 1 pkt 1 k.c. sporządzonego przez spadkodawczynię w stanie zaawansowanej choroby nowotworowej mózgu, w wyniku której dwa miesiące później zmarła. Apelacja wnioskodawczynie od tego orzeczenia została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z 7 grudnia 2022 r. Wnioskodawczynie wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przesłanek kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, skarżąca podniosła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem postanowienia Sądów obu instancji zostały wydane z pogwałceniem przepisów postępowania, co prowadzi do wniosku, że powinny być one uchylone.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) nakładało na skarżącą powinność

wykazania, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia przytoczonych we wniosku o przyjęcie skargi przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Oczywiste jest tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy sprawy. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób jednoznaczny i oczywisty, na pierwszy rzut oka, co skarżący winien wykazać we wniosku o przyjęcie skargi w wyodrębnionym konstrukcyjnie i formalnie wywodzie prawnym, bez odwoływania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia; podstawy kasacyjne nie podlegają bowiem badaniu na etapie tak zwanego przedsądu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, Nr 3, poz. 52; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156 oraz z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Należy też przypomnieć, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., nr 13, poz. 230).

Skarżącą nie wykazała tego rodzaju nieprawidłowości zaskarżonego orzeczenia.

Sposób motywacji wniosku o przyjęcie skargi wskazuje na to, że w istocie podważa ona ocenę przeprowadzonych w sprawie dowodów, zwłaszcza z opinii biegłych sądowych oraz poczynione w jej następstwie ustalenia, stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia, co nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c. i art. 398³ § 3 k.p.c.). W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd drugiej instancji odniósł się do zarzutów apelacyjnych oraz w wyjaśnił z jakich przyczyn za zbędne uznał dopuszczenie kolejnych dowodów z opinii biegłych.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. oraz art. 391 § 1 i art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

[SOP]

[a]